

ZABORSKIE
TOWARZYSTWO
NAUKOWE

DZIEDZICZENIE I SPADEK

Czym jest dziedziczenie?

Dziedziczenie oznacza przejście na skutek jednego zdarzenia prawnego ogółu praw i obowiązków na spadkobiercę. Zdarzeniem tym jest oczywiście śmierć osoby fizycznej. Na gruncie spadkowego moment śmierci określa się mianem otwarcia spadku. Warto zaznaczyć, że spadkodawca może być tylko jeden, natomiast, co do zasady, liczba spadkobierców jest nieograniczona. Dziedziczenie jest sposobem nabycia praw i obowiązków – sukcesja uniwersalna (generalna).

Prawo spadkowe jest częścią prawa cywilnego i zostało uregulowane w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny („k.c”). W obecnym porządku prawnym do dziedziczenia dochodzi na podstawie testamentu oraz z mocy ustawy. W pierwszym przypadku do kręgu osób dziedziczących wchodzi osoby wskazane przez spadkodawcę, zaś w drugim wskazane przez Kodeks cywilny. Wskazanie ustawowe oczywiście dotyczy osób nieokreślonych, co do tożsamości np. zstępni, rodzice itd.

Przez dziedziczenie spadkobierca wchodzi w miejsce spadkodawcy – przejmuje jego prawa i obowiązki. Co warto podkreślić dotyczy to jedynie sfery majątkowej stosunki osobiste i wynikające z nich prawa i obowiązki niemajątkowe i prawa i obowiązki ściśle związane z osobą zmarłego, wygasają.

Spadkodawcą może być wyłącznie osoba fizyczna bez względu na wiek. Po jej śmierci majątek przechodzi na spadkobierców. Zgodnie z poglądem większości doktryny, dziecko poczęte i nienarodzone (nasciturus) nie może być spadkodawcą.

Spadkobiercą jest zaś osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna (art. 331k.c.), na które przechodzi ogół praw i obowiązków wyłącznie o charakterze majątkowym. Warto podkreślić, że nasciturus ma warunkową zdolność prawną zatem może być ustanowiony dziedzicem.

Spadek to zaś prawa i obowiązki majątkowe, które przechodzą na spadkobiercę (lub spadkobierców). Dotyczy to tych praw i obowiązków istniejących w chwili śmierci spadkodawcy oraz te, które jeszcze nie zaistniały, ale zaistnieją (np. obowiązek spełnienia roszczenia o zachówek).

Kiedy następuje dziedziczenie?

Dziedziczenie następuje na mocy powołania do spadku. Źródłem tej czynności prawnej jest testament oraz ustawa. Zasadą jest pierwszeństwo testamentu. Jeżeli jednak zmarły nie pozostawił rozporządzenia na wypadek śmierci, co do całości spadku następuje dziedziczenie ustawowe. Dochodzi do niego również wtedy, gdy żadna z osób, które powołał spadkodawca nie może lub nie chce być spadkobiercą. Wyjątkiem jest model mieszany – tj. dziedziczenie na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego i testamentu, co do tego samego spadku. Ma to miejsce wówczas, gdy spadkodawca objął w testamencie tylko część majątku oraz gdy w przypadku powołania dwóch spadkobierców – do równych części, jeden z nich odrzucił spadek oraz gdy uznano go za niegodnego.

Kiedy sąd może uznać za niegodne dziedziczenia?

Prawo spadkowe nie zna pojęcia przymusu spadkowego. Zatem, co do zasady spadek można odrzucić w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania. Zgodnie z art. 928 k.c. sąd może uznać za niegodne dziedziczenia spadkobiercy jeśli ten:

- popełnił na szkodę spadkodawcy umyślne przestępstwo,
- nakłonił spadkodawcę do sporządzenia lub odwołania testamentu lub przeszkodził tym czynnościom na skutek groźby lub podstępu,
- działając umyślnie ukrył, zniszczył, podrobił lub przerobił testament spadkodawcy lub świadomie skorzystał z testamentu podrobionego lub przerobionego przez inną osobę.

Ustawa przewiduje w takim przypadku wyłączenie od dziedziczenia ze skutkiem jakby uznany za niegodnego, nie dożył otwarcia spadku.

Tak właściwie przepisy prawa spadkowego znajdują się w przeważającej części w dwóch aktach prawnych:

- w Kodeksie cywilnym – przepisy prawa materialnego,**
- w Kodeksie postępowania cywilnego – zawierają one procedury związane z aspektami prawa spadkowego.**

Podstawą dziedziczenia w Polsce jest testament pozostawiony przez spadkodawcę.

Jeśli jednak takiego dokumentu dana osoba nie pozostawiła, wówczas zastosowanie ma dziedziczenie ustawowe regulowane przez prawo spadkowe.

Wykorzystuje się je także wtedy, gdy wszyscy powołani w testamencie do dziedziczenia spadkobiercy odrzucili spadek lub ze względów prawnych nie mogli być spadkobiercami. W innych przypadkach zapisy testamentu uważane są za ważne.

Prawo spadkowe – co oznacza?

Otóż jest to ustawa, która reguluje wszelkie sprawy związane z dziedziczeniem. Prawo spadkowe stanowi jeden z działów prawa cywilnego, który określa zasady przechodzenia praw i obowiązków po śmierci spadkodawcy na spadkobiercę lub spadkobierców.

Jakie kwestie reguluje prawo spadkowe?

Co reguluje prawo spadkowe i kiedy należy odwoływać się do jego przepisów?

Kolejne jego przepisy określają między innymi zasady nabywania praw i obowiązków wynikających z dziedziczenia, w tym:

- osoby uprawnione do dziedziczenia ustawowego i z tytułu testamentu,**
- osoby uprawnione do nabywania praw związanych ze spadkiem w inny sposób niż w drodze dziedziczenia,**
- zasady odpowiedzialności za długi wchodzące w skład spadku.**

Prawo spadkowe w Polsce – co warto wiedzieć?

Nowe zasady prawa spadkowego w Polsce obowiązują od 28 czerwca 2020 roku, kiedy to zmianie uległy przepisy Kodeksu cywilnego właśnie w zakresie dziedziczenia ustawowego. Ustawa po nowelizacji znacząco rozszerzyła krąg spadkobierców uprawnionych z mocy prawa do dziedziczenia.

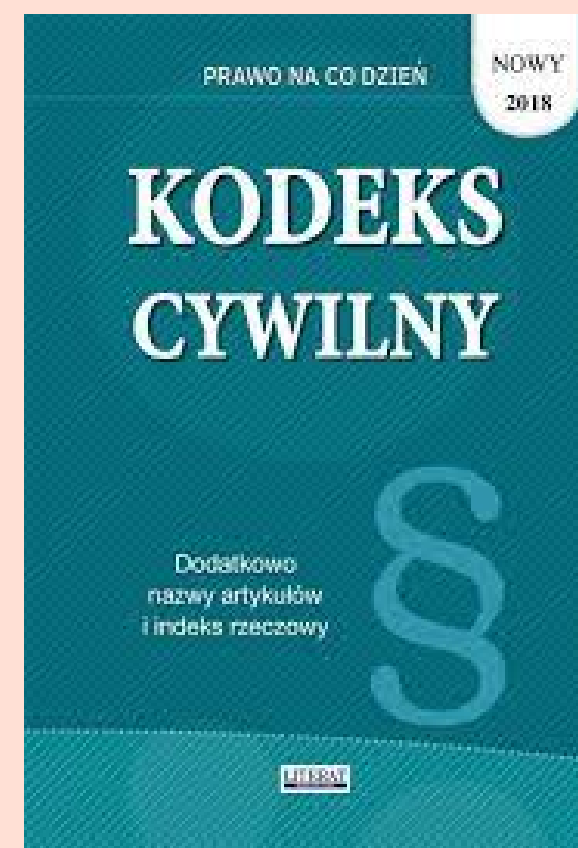
Kiedy w 2020 roku znowelizowano Kodeks cywilny, prawo spadkowe uległo zmianom w taki sposób, że rozszerzony został krąg spadkobierców. Dotychczas gdy brakowało zstępnych, małżonka, rodziców i rodzeństwa oraz ich zstępnych, którzy mogliby dziedziczyć spadek po zmarłej osobie, przypadał on gminie, w której ostatnio zamieszkiwał spadkodawca.

Obecnie jest inaczej. Prawo spadkowe 2022 stanowi, że w sytuacji braku wspomnianych spadkobierców spadek mógłby przypaść dziadkom spadkodawcy, a w razie ich braku – ich zstępnym, czyli wujostwu oraz dalszym zstępnym, np. kuzynom. Zmiana takiego katalogu spadkobierców uwarunkowana jest jednocześnie datą śmierci spadkodawcy.

Prawo spadkowe – od kiedy obowiązuje?

Jedną z konsekwencji wprowadzenia w prawie spadkowym zmian jest rozszerzenie katalogu spadkobierców ustawowych. Wiesz już, kogo dodaje do ich grona nowe prawo spadkowe. Od kiedy obowiązuje? Od 28 czerwca 2020 roku i data ta jest bardzo ważna.

Wszystko dlatego, że nowe przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące prawa spadkowego obowiązują wyłącznie w odniesieniu do spadków, które zostały otwarte przed 28 czerwca 2009 roku – inaczej mówiąc, w przypadku śmierci spadkodawcy przed wskazaną datą. Nie ma przy tym znaczenia, kiedy wszczęto postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku.

Jak działa prawo spadkowe?

Śmierć osoby fizycznej nie oznacza wygaśnięcia jej długów, ponadto jej wierzytelności nie przestają być wymagalne. Nadal istnieją prawa rzeczowe zmarłego, ale przechodzą one w ramach spadku na inne osoby – spadkobierców. Najważniejszą kwestią jest to, że spadek to niekoniecznie majątek, który poprawi twoją sytuację finansową i materialną.

Może okazać się na przykład, że dziadek, wujek czy daleka ciotka pozostawią ci długi. Prawo spadkowe określa, kto dziedziczy to, co pozostawił po sobie spadkodawca. Określa też stanowisko prawne spadkobiercy, czyli wpływ jego woli na nabycie spadku i formę odpowiedzialności za ewentualne długi. Dziedziczący może przyjąć lub odrzucić spadek.

Także i w prawie spadkowym znajdują się przepisy regulujące sprawy związane z zachowkiem. Ma on za zadanie chronić interesy najbliższych członków rodziny zmarłego wykluczonych z testamentu.

W skład spadku wejdą prawa i obowiązki majątkowe, o ile nie wygasły w momencie jego śmierci. Spadek przechodzi od spadkodawcy na spadkobierców w ramach dziedziczenia. Obejmuje ono tylko te prawa i obowiązki wchodzące w skład spadku, które:

- mają charakter cywilnoprawny,**
- mają charakter majątkowy,**
- nie są związane ze spadkodawcą w sposób ścisły,**
- nie przechodzą na inne osoby, bez względu na to, czy są spadkobiercami.**

Zachowek jest mechanizmem ujętym w prawie spadkowym, który ma chronić interesy dziedziczących przed całkowicie dowolnym rozporządzeniem majątkiem przez przyszłego spadkodawcę. Przepisy prawa określają, kto może otrzymać zachowek, jeśli spadkodawca pominął go w testamencie.

Niegodność dziedziczenia

Pierwsza ze zmian dotyczy instytucji niegodności dziedziczenia (obecny art. 928 KC). Przepis ten wymienia przypadki, kiedy spadkobierca może zostać uznany przez sąd za niegodnego.

Aktualnie są to sytuacje, w których spadkobierca:

dopuścił się umyślnie ciężkiego przestępstwa przeciwko spadkodawcy;

podstępem lub groźbą nakłonił spadkodawcę do sporządzenia lub odwołania testamentu albo w

taki sam sposób przeszkodził mu w dokonaniu jednej z tych czynności;

umyślnie ukrył lub zniszczył testament spadkodawcy, podrobił lub przerobił jego testament albo

świadomie skorzystał z testamentu przez inną osobę podrobionego lub przerobionego.

W ocenie projektodawcy zasadne jest dodanie kolejnej przesłanki niegodności dziedziczenia w

postaci uporczywego niewykonywania obowiązku alimentacyjnego wobec spadkodawcy lub

uporczywego uchylania się od sprawowania opieki nad spadkodawcą. Jak wskazano w

uzasadnieniu projektu, system prawny powinien bowiem reagować na etycznie niewłaściwe

zachowania osób, które mogą osiągnąć korzyści ze spadku.

Ograniczenie kręgu dalszych spadkobierców ustawowych

W obecnym stanie prawnym (art. 934 KC), w przypadku braku zstępnych, a więc osób należących do grona potomków zmarłego (np. dzieci, wnuków, prawnuków), małżonka oraz rodziców i rodzeństwa, a także potomków rodzeństwa spadkodawcy – cały spadek przypada w częściach równych dziadkom spadkodawcy. Jeżeli któreś z dziadków spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy przypada jego zstępny, czyli jego potomkom. Sąd ma wówczas za zadanie poszukiwać dalekich krewnych spadkodawcy, a w związku z tym koniecznym staje się długotrwałe i często kosztowne poszukiwanie takich spadkobierców (najczęściej prawnuków czy praprawnuków dziadków).

Nowelizacja kodeksu cywilnego przewiduje ograniczenie kręgu spadkobierców ustawowych w przypadku, gdy do dziedziczenia dochodzą potomkowie dziadków, którzy nie dożyli otwarcia spadku. Nabycie spadku ogranicza się zatem do rodzeństwa rodziców spadkodawcy oraz ich dzieci (czyli rodzeństwa ciotecznego lub stryjecznego spadkodawcy). Wyłączeni od dziedziczenia zostaną natomiast dalsi zstępni dziadków spadkodawcy, czyli tzw. cioteczne lub stryjeczne wnuki i dalsze pokolenia.

Jak najkorzystniej przekazać swój majątek dzieciom lub innym osobom?

Warto w sposób świadomy i przemyślany podjąć decyzję, co się stanie z naszym majątkiem.

Możemy przekazać swój majątek za życia lub rozporządzić nim na wypadek śmierci. Albo też w ogóle pozostawić tę sprawę nie załatwioną. Jeśli umrzemy i zostawimy nie załatwione sprawy majątkowe, znajdzie zastosowanie dziedziczenie ustawowe, tzn. ustawa określa, kto będzie po nas dziedziczył

, np. w sytuacji, gdy pozostanie małżonek i dzieci dziedziczą oni w części równych, z tym, że małżonek co najmniej $\frac{1}{4}$ spadku, zatem jeśli będzie dwoje dzieci to każdy ze spadkobierców dziedziczy po $\frac{1}{3}$ spadku, a jeśli np. zmarły miał pięcioro dzieci to $\frac{1}{4}$ spadku należy małżonkowi, a pozostałe $\frac{3}{4}$ zostanie podzielone na pięcioro dzieci. Kodeks cywilny określa też szczegółowo m.in. dziedziczenie osób, które nie miały dzieci lub nie zawierały małżeństwa. Na pewno dziedziczenie ustawowe będzie zastosowane, gdy nie zdążymy inaczej rozporządzić swoim majątkiem, ale może ta forma dziedziczenia być naszym wyborem, gdy nie chcemy w żaden sposób wyróżniać żadnego ze spadkobierców i pozostawić sprawy własnemu biegowi po naszej śmierci.

Testament.

Następnie należy przyjrzeć się bliżej testamentowi. W Polsce pokutuje obraz sporządzenia testamentu na łożu śmierci. Warto takie sprawy załatwiać szybciej. Otóż można w testamencie ustanowić jednego spadkobiercę lub więcej spadkobierców. Można to uczynić własnoręcznie lub notarialnie. Trzeba pamiętać o tym, że **testament własnoręczny powinien być w całości podpisany własnoręcznie**, a nie np. na komputerze i tylko podpisany własnoręcznie. Należy również pamiętać, że **testament powinna sporządzić każda osoba oddzielnie, nie ma w polskim prawie testamentów wspólnych małżonków**. Testament warto sporządzić wówczas, gdy naszym świadomym zamiarem jest, by konkretna osoba po nas dziedziczyła. Przy dziedziczeniu testamentowym ważną instytucją jest **zachowek. Jest to pewnego rodzaju zadośćuczynienie dla spadkobierców ustawowych za to, że spadkodawca pominął ich w testamencie, bądź ich udział w spadku został zmniejszony**. Należy jeszcze poruszyć kwestię podatkową. Osoby najbliższe mogą nie płacić podatku od spadków i darowizn, ale należy zgłosić nabycie spadku w określonym przez prawo terminie.

Darowizna

Istnieje też opcja przekazania majątku jeszcze za życia, np. może to być **darowizna** (pamiętamy, że odwołanie darowizny jest możliwe, ale bardzo trudne i zależy od oceny sądu) lub umowa o dożywocie. Pisząc potocznie jest to przekazanie nieruchomości w zamian za opiekę. Zaletą tego rozwiązania jest to, że w pełni przekazemy swoje dobra tej osobie czy tym osobom, którym chcemy. W przypadku umowy o dożywocie spadkobiercy nie mają prawa do zachowku. Z praktyki doradczej wynika, że jedno ryzyko. Mianowicie przestajemy być właścicielami swojego domu za życia i nie raz dochodzi do sporów między dawnymi właścicielami (rodzicami czy dziadkami) a nowymi właścicielami (dziećmi, wnukami, synową, zięciem). **Koniecznie trzeba szczegółowo określić prawa i obowiązki stron w umowie o dożywocie, co zmniejsza ryzyko powstania sporu.** Częstą praktyką jest zaniżanie wartości przekazywanej nieruchomości i wartości służebności, co może mieć poważne konsekwencje dla przekazującego w przypadku sporu. Warto podkreślić, że gdy zdecydujemy się na testament, sami do końca życia będziemy decydować o własnej wartości.

Wydzielniczenie

Ważna instytucją jest też **wydzielniczenie**. Należy pamiętać, że nie można dowolnie, według własnych przekonań wydzielniczać swoich bliskich. Prawo dokładnie przewiduje sytuacje, w których jest to możliwe. Może zaistnieć też taka sytuacja, że pozostawiamy w spadku pieniądze na koncie bankowym. Jeśli nie zostawimy dyspozycji w banku na wypadek śmierci, nie będzie można tych pieniędzy wypłacić do zakończenia postępowania spadkowego. Krąg osób uprawnionych, których dotyczy taka dyspozycja jest ograniczony. są to : małżonek, rodzice, dziadkowie, pradziadkowie, dzieci, wnuki, prawnuki, rodzeństwo, rodzeństwo przyrodnie. Ograniczona jest też kwota, którą można wypłacić na podstawie takiej dyspozycji- obecnie kwota wynosi 70 tys. zł

Notariusz nie zweryfikuje śmierci

Resort tłumaczy w uzasadnieniu, że już obecnie sądy nie badają, czy akt zgonu jest prawdziwy, jedynie go przyjmują. Dodaje, że receptą na ewentualne wątpliwości sądów dotyczące spadkodawców ma być dostęp do rejestru aktów stanu cywilnego, w którym będzie można zweryfikować, czy dana osoba faktycznie nie żyje.

Podstawą i tak jest akt zgonu

złożenie oświadczenia nie jest tożsame z formalnym uznaniem danej osoby za spadkobiercę, bo sąd i tak weryfikuje ten fakt w toku postępowania spadkowego. Przypomina też, że do sporządzenia przez notariusza aktu poświadczenia dziedziczenia niezbędny jest **akt zgonu**.

The image shows a digital form for a notary public in Poland, titled "Oświadczenie o przyjęciu spadku" (Statement of Acceptance of Inheritance). The form is structured as follows:

- Section 1: Dane osoby (Data of the person)** - Fields for name, surname, PESEL, date of birth, and address.
- Section 2: Stan rodzinny (Marital status)** - Fields for marital status, date of marriage, and date of divorce.
- Section 3: Dane małżonka (Data of the spouse)** - Fields for name, surname, PESEL, date of birth, and address.
- Section 4: Dane rodziców (Data of the parents)** - Fields for name, surname, PESEL, date of birth, and address.
- Section 5: Dane spadkodawcy (Data of the testator)** - Fields for name, surname, PESEL, date of birth, and address.

Spadkowe formalności

Jakie warunki musi spełniać oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku?

LR © P

Art. 641 kodeksu postępowania cywilnego

Par. 1. Oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku powinno zawierać: 1) imię i nazwisko spadkodawcy, datę i miejsce jego śmierci oraz miejsce jego ostatniego zamieszkania; 2) tytuł powołania do spadku; 3) treść złożonego oświadczenia.

Par. 2. Oświadczenie powinno również zawierać wymienienie wszelkich wiadomych składającemu oświadczenie osób należących do kręgu spadkobierców ustawowych, jak również wszelkich testamentów, chociażby składający oświadczenie uważał je za nieważne, oraz danych dotyczących treści i miejsca przechowania testamentów.

Par. 3. Przy oświadczeniu należy złożyć wypis aktu zgonu spadkodawcy albo prawomocne orzeczenie sądowe o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu, jeżeli dowody te nie zostały już poprzednio złożone.

Par. 4. Jeżeli oświadczenie złożono ustnie, z oświadczenia sporządza się protokół.

Ważne

Jeżeli zmiany proponowane w nowelizacji wejdą w życie, par. 3 zostanie uchylony.

Intercyza a dziedziczenie - co warto wiedzieć?

Intercyza jest umową, za pomocą której ustala się stosunki majątkowe w małżeństwie.

W potocznym rozumieniu oznacza po prostu umowne ustalenie rozdzielnosci między małżonkami przed ślubem.

Intercyza po ślubie (w trakcie małżeństwa)

Czy możliwa jest również intercyza po ślubie? Tak. Warto też pamiętać, iż małżonkowie za pomocą umowy małżeńskiej majątkowej mogą poza wspomnianą rozdzielnoscia majątkową zdecydować się na rozszerzenie czy ograniczenie wspólności majątkowej, a także na rozdzielnosc majątkową z wyrównaniem dorobków. Kodeks rodzinny i opiekuńczy określa przedmioty i prawa, o które nie można rozszerzyć wspólności majątkowej.

Intercyza – jak wpływa na dziedziczenie?

Ustanowienie rozdzielności majątkowej nie wpływa na prawo do dziedziczenia.

Należy pamiętać, iż w pierwszej kolejności brany jest pod uwagę ważny testament sporządzony przez spadkodawcę. Jeżeli takiego nie ma, to wówczas dochodzi do dziedziczenia ustawowego. Zgodnie bowiem z Kodeksem cywilnym dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

W pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. Dziedziczą oni w częściach równych. Część przypadająca małżonkowi nie może jednak być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Intercyza a dziedziczenie dzieci z poprzedniego małżeństwa

Powyższe regulacje dotyczą również dzieci z poprzedniego małżeństwa.

Ustanowienie rozdzielności majątkowej nie wyłącza takiego dziecka od dziedziczenia po rodzicu. Jak już wspomniano intercyza może mieć jednak wpływ na wielkość spadku.

Media społecznościowe a dziedziczenie - co z danymi po śmierci?

Cyfrowy spadek na Facebooku. Co z dorobkiem w social mediach stanie się po naszej śmierci

Praktycznie żyjemy w internecie. Spora część naszej dziennej aktywności to wizyty na portalach społecznościowych. Wrzucamy na nie i przechowujemy ogromne ilości informacji – zdjęć, tekstów, filmów, zapisów lokalizacji czy memów. Dane te mają nie tylko charakter osobisty. Wiążą się też z działaniem zarobkowym, choćby w przypadku artystów. Choć cyfrowe - treści te składają się na swoiste pamiętniki, które zostają gdzieś na serwerach. A co stanie się z naszym wirtualnym „ja” kiedy odejdziemy? Kto będzie miał prawo do konta po naszej śmierci i co stanie się z pozostawioną w sieci cyfrową schedą?

Facebook informuje, że użytkownik konta w każdej chwili może wskazać osobę która będzie zarządzała jego profilem, gdy uzyska ono status „In memoriam”. O ujawnienie treści z konta użytkownika, które uzyskało status „In memoriam”, może ubiegać się tylko opiekun konta lub osoba wskazana przez użytkownika w ważnym testamencie lub innym dokumencie tego typu, w którym użytkownik wyraził wyraźną wolę ujawnienia treści na wypadek śmierci lub utraty zdolności do czynności prawnych.

Możliwe jest też usunięcie konta. Bliski zmarłego musi wraz z wnioskiem przesałać dokument potwierdzający, że jest członkiem najbliższej rodziny lub wykonawcą testamentu właściciela konta. Najszybszy sposób na rozpatrzenie wniosku to przesłanie skanu lub zdjęcia świadectwa zgonu bliskiej osoby.

Dziedziczenie ustawowe w 2021 r.

Dziedziczenie ustawowe – małżonek i dzieci

W pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. Dziedziczą oni w częściach równych. Część przypadająca małżonkowi nie może być jednak mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Co w sytuacji, gdy dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku? W takim przypadku udział spadkowy, który by mu przypadł, przypadnie jego dzieciom w częściach równych. Regulacje te stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

Dziedziczenie ustawowe – małżonek, rodzice, rodzeństwo

W braku zstępnych spadkodawcy (dzieci, wnuków itd.) powołani są do spadku z ustawy jego małżonek i rodzice.

Udział spadkowy każdego z rodziców, które dziedziczy w zbiegu z małżonkiem spadkodawcy, wynosi jedną czwartą całości spadku. Gdy ojcostwo rodzica nie zostało ustalone, udział spadkowy matki spadkodawcy, dziedziczącej w zbiegu z jego małżonkiem, wynosi połowę spadku.

Może się zdarzyć, iż jedno z rodziców nie dożyje śmierci spadkodawcy, czyli otwarcia spadku. W takiej sytuacji udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada rodzeństwu spadkodawcy w częściach równych.

Jeżeli jedno z rodziców nie dożyło otwarcia spadku i brak jest rodzeństwa spadkodawcy lub ich zstępnych, udział spadkowy rodzica dziedziczącego w zbiegu z małżonkiem spadkodawcy wynosi połowę spadku.

Dziedziczenie ustawowe - udział małżonka

Cały spadek przypadnie małżonkowi w braku zstępnych spadkodawcy, jego rodziców, rodzeństwa i ich zstępnych.

Jeżeli małżonek dziedziczy w zbiegu z rodzicami, rodzeństwem i zstępnymi rodzeństwa spadkodawcy, to jego udział spadkowy wynosi połowę spadku.

Dziedziczenie ustawowe - dziadkowie spadkodawcy

Gdy spadkodawca nie pozostawił zstępnych, małżonka, rodziców, rodzeństwa i zstępnych rodzeństwa, cały spadek przypada dziadkom spadkodawcy. Dziadkowie dziedziczą wówczas w częściach równych.

Jeżeli któreś z dziadków spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada jego zstępnym. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału spadku między zstępnymi spadkodawcy.

W braku zstępnych tego z dziadków, który nie dożył otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada pozostałym dziadkom w częściach równych.

Dziedziczenie ustawowe - pasierb

Spadek przypadnie w częściach równych tym dzieciom małżonka spadkodawcy, których żadne z rodziców nie dożyło otwarcia spadku w braku małżonka spadkodawcy i krewnych, powołanych do dziedziczenia z ustawy

Dziedziczenie ustawowe - gmina

W braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu.

Cały spadek przypadnie zaś Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu, jeżeli ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą.

GRUPY DZIEDZICZENIA

GRUPA I →

małżonek i dzieci
spadkodawcy

GRUPA II →

małżonek
spadkodawcy,
dzieci i wnuki
spadkodawcy

GRUPA III →

małżonek i rodzice
spadkodawcy

GRUPA IV →

rodzice spadkodawcy
lub jeden rodzic
i rodzeństwo
spadkodawcy

GRUPA V →

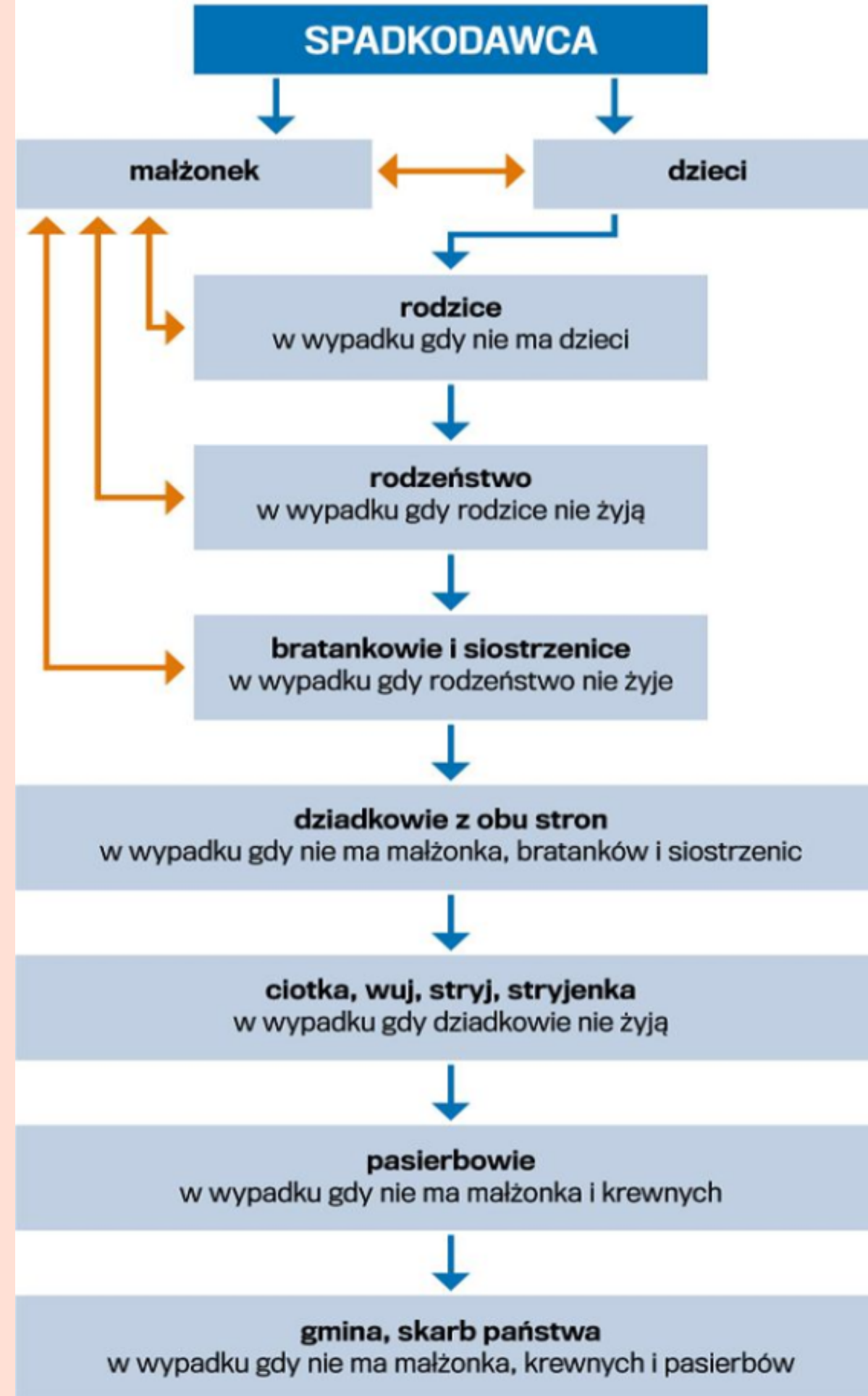
dziadkowie
i pasierbowie

GRUPA VI

gmina,
skarbu państwa

KTO PO KIM DZIEDZICZY

→ dziedziczenie ↔ współdziedziczenie

Gdzie można szukać pomocy oraz informacji?

W przypadku spraw spadkowych kluczowy jest **kontakt z prawnikiem**. Dziedziczenie ustawowe czy na zasadzie testamentu – tutaj da się pogubić.

Sprawy spadkowe są zawiłe i przysparzają spadkobiercom problemów, warto więc udać się po pomoc do prawnika. On doradzi, jakie będzie najlepsze postępowanie. Dzięki temu można uniknąć rozczarowania, a na pewno kłopotów. **W przypadku szukania informacji udaj się do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i obywatelskiej.**

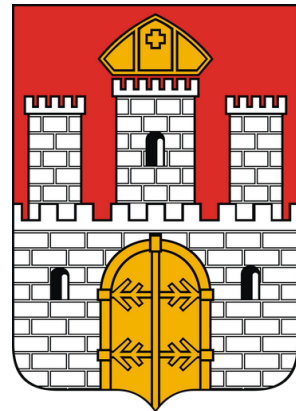

**Chcesz dowiedzieć się więcej na ten temat?
Odwiedź stronę www.darmowapomoc.pl lub
udaj się do punktu nieodpłatnej pomocy
prawnej i obywatelskiej.**

Podmioty współpracujące:

Miasto Grudziądz

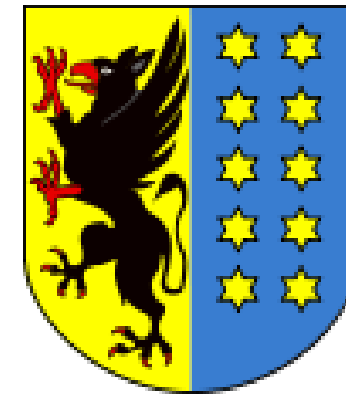
Miasto Włocławek

Powiat Aleksandrowski

Powiat Białogardzki

Powiat Bytowski

Powiat Chojnicki

Powiat Gryficki

Powiat Inowrocławski

Powiat Kamieński

Powiat Kartuski

Powiat Koszaliński

Powiat Kościerski

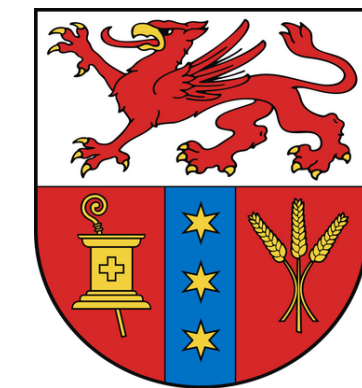
Powiat Lipnowski

Powiat Mławski

Powiat Nowomiejski

Powiat Pyrzycki

Powiat Radziejowski

Powiat Rypiński

Powiat Słupski

Powiat Stargardzki

Powiat Starogardzki

Powiat Świecki

Powiat Toruński

Powiat Tucholski

Powiat Żuromiński